

កំពូលអ្នកមាន

នៅទីក្រុង

បាប៊ីឡូន

ប្រែសម្រួល : ដោ នីដា

កំពូលអ្នកមាននៅក្នុងបារាំងឡូន

ISBN-13:978-9924-9076-0-2

ប្រែសម្រួលដោយ ដោ នីដា

រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាងដោយ **edu Books**

បោះពុម្ពលើកទី២

eduperbox@gmail.com

facebook.com/edubooks

មាតិកា

១. កិត្យានុភាពរបស់ក្រុង បាប៊ីឡូន (Babylon)	០១
២. បុរសដែលចង់បានមាស	០៦
៣. កំពូលអ្នកមាននៅក្នុង បាប៊ីឡូន	១៤
៤. រូបមន្ត ៧ យ៉ាង សម្រាប់ព្យាបាលកាបូបដែលគ្មានលុយ	២៨
ក. ចាប់ផ្ដើមធ្វើឲ្យកាបូបឡើងប៉ោង	៣២
ខ. ទប់ស្កាត់ការចំណាយ	៣៥
គ. ធ្វើឲ្យចំនួនមាសកើនឡើង	៣៨
ឃ. ការពារទ្រព្យដែលរកបានកុំឲ្យបាត់បង់	៤១
ង. សង់ផ្ទះផ្ទាល់ខ្លួនមួយដើម្បីបង្កើនប្រាក់ចំណេញ	៤៣
ច. រៀបចំប្រាក់ចំណូលសម្រាប់ថ្ងៃអនាគត	៤៤
ឆ. បង្កើនសមត្ថភាពរកចំណូល	៤៧
៥. ទេព្វសំណាង	៥១
៦. ក្បួនរកមាសប្រាំយ៉ាង	៦៧
៧. អ្នកចងការមាសនៅ បាប៊ីឡូន	៨៣
៨. ជញ្ជាំងក្រុង បាប៊ីឡូន	៩៩
៩. ឈ្មួញសត្វអូដូនៅ បាប៊ីឡូន	១០៤
១០. បុរសដែលសំណាងបំផុតនៅ បាប៊ីឡូន	១២៥

កិច្ចានុភាពរបស់ក្រុង បាប៊ីឡូន

« បើអ្នកដឹងរូបមន្តដើម្បីរកលុយ
អ្នកអាចរកលុយបានច្រើនតាមសេចក្តីប្រាថ្នា »

នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រនៃមនុស្សជាតិ បាប៊ីឡូន គឺជាទីក្រុងដ៏ធំបំផុតបំផុត គ្មានទីក្រុងណាអាចប្រៀបបានឡើយ។ ឈ្មោះ បាប៊ីឡូន គឺជានិមិត្តរូបនៃរតនសម្បត្តិ និងភាពរុងរឿង។ រតនសម្បត្តិដូចជា ត្បូង មាសប្រាក់ កែវកង មានច្រើនរាប់មិនអស់។ បើគិតមួយភ្លែតគេមុខជាយល់ថា បាប៊ីឡូន ប្រាកដជាស្ថិតនៅចំទីតាំងល្អបំផុតណាមួយនៃតំបន់ត្រូពិចដែលសម្បូរទៅដោយព្រៃឈើ និង រ៉ែ ជាក់ជាមិនខាន។ តែធាតុពិតបាប៊ីឡូនគឺស្ថិតនៅតាមដងទន្លេ អ៊ីប្រាត (Euphrates) ដែលជាតំបន់វាលរាប និង ជ្រលងភ្នំគ្មានដីជាតិ។ គ្មានព្រៃឈើ គ្មានរ៉ែ សូម្បីតែ ថ្មសម្រាប់ធ្វើសំណង់ក៏គ្មាន។ ម៉្យាងវិញទៀត បាប៊ីឡូនក៏មិនស្ថិតនៅចំផ្លូវពាណិជ្ជកម្មថែមទៀតផង។ ចំណែកឯភ្លៀងក៏មិនមានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ដាំដំណាំដែរ។ តាមពិតកិច្ចានុភាពរបស់បាប៊ីឡូនគឺកើតចេញពីសមត្ថភាព និង ទេពកោសល្យរបស់មនុស្សសុទ្ធសាធ គឺសមត្ថភាពកែច្នៃជោគវាសនារបស់ខ្លួនរហូតទទួលជោគជ័យដូចអ្វីដែលចង់បានដោយប្រើគ្រប់មធ្យោបាយដែលមាន។ កម្លាំងមនុស្សបានកសាងក្រុងបាប៊ីឡូនឲ្យក្លាយជាមជ្ឈមណ្ឌលកសិកម្ម ជាទីក្រុងជំនួញដ៏ធំសម្បើម និង ជាទីក្រុងកុះករដោយពួកអភិជនរស់នៅ បានរយៈពេលរហូតដល់រាប់ពាន់ឆ្នាំ។ នៅពេលកម្លាំងមនុស្សត្រូវបាត់បង់ បាប៊ីឡូនក៏ក្លាយជាក្រុងទទេស្អាត គ្របដណ្តប់ទៅដោយវាលខ្សាច់រហូតមកទល់សព្វថ្ងៃនេះ។

ធម្មជាតិបានផ្តល់ឲ្យបាប៊ីឡូននូវវត្ថុពីរយ៉ាងតែប៉ុណ្ណោះគឺ **ដី** និង **ទឹក** ទន្លេ ប៉ុន្តែបាប៊ីឡូនមានវិស្វករដែលមានសមត្ថភាពខ្ពស់ អាចបង្វែរទឹកទន្លេ

អីប្រាកដ ដោយប្រើទំនប់និងប្រឡាយទឹក បង្កើតបានជាប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រដ៏ធំ សម្បើម និង ដ៏ជោគជ័យបំផុតនៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រនៃមនុស្សជាតិ។ ទឹកហូរចេញ ពីជ្រលងភ្នំបានចាក់ចូលទៅតាមប្រឡាយទឹកនានាដែលត្រូវគេប្រើប្រាស់ដើម្បី ស្រោចស្រពដំណាំ។ ប្រព័ន្ធនេះកើតចេញពីភាពប៉ិនប្រសប់ដ៏ឈ្លាសវៃបំផុតរបស់ មនុស្សកាលសម័យនោះ។ ភោគផលកសិកម្មដ៏ច្រើនអស្ចារ្យបានកើតចេញពី ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រទាំងអស់នោះ ហើយច្រើនរហូតដល់ពិភពលោកមិនធ្លាប់បាន ឃើញពីមុនមក។

អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រជាច្រើនយល់ថាបាប៊ីឡូន និង ទីក្រុងនានានៅតាម បណ្តោយទន្លេ អីប្រាកដ នេះ មានអាយុកាលចាស់ជាងទីក្រុងបុរាណផ្សេងៗទៀត ដែលមាននៅក្នុងកំណត់ត្រា។ អាយុកាលពិតប្រាកដគឺ ៨,០០០ឆ្នាំ មុនមកម្ល៉េះ។ មនុស្សដែលបានចូលមករស់នៅក្នុងក្រុងបាប៊ីឡូន គឺជនជាតិស៊ូមេ ហើយពួកគេ រស់ក្នុងទីក្រុងដែលមានជញ្ជាំងព័ទ្ធជុំវិញ។ ពួកគេគឺជាមនុស្សមានការអប់រំខ្ពស់ និងមានចំណេះដឹងជ្រៅជ្រះ។ ដោយយោងទៅលើប្រវត្តិសាស្ត្រ ពួកគេគឺជា មនុស្សដំបូងបង្អស់ដែលជា វិស្វករ ជាតារាវិទូ គណិតវិទូ ហើយក៏ជាអ្នកបង្កើត អក្សរសម្រាប់ប្រើប្រាស់មុនគេដែរ។ ប្រជាជនបាប៊ីឡូនជាអ្នកជំនាញខាងហិរញ្ញ វត្ថុ និង ពូកែធ្វើពាណិជ្ជកម្ម។ ពួកគេគឺអ្នកបង្កើតឲ្យមានប្រាក់មុនគេដើម្បីធ្វើការ ដោះដូរផលិតផល និងជាអ្នកបង្កើតកិច្ចសន្យា និង ឯកសារសម្គាល់សិទ្ធិលើទ្រព្យ សម្បត្តិថែមទៀតផង។

ក្រៅពីប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ វិស្វករបាប៊ីឡូនបានធ្វើគម្រោងធំអស្ចារ្យមួយ ទៀត គឺបានរៀបចំឲ្យមានប្រព័ន្ធលូបង្ហូរទឹកដើម្បីប្រែក្លាយតំបន់វាលភក់ដ៏ធំ សម្បើមមួយនៅមាត់ទន្លេ អីប្រាកដ និង ទីហ្គ្រីស ឲ្យទៅជាតំបន់កសិកម្ម។

លក្ខណៈពិសេសមួយទៀតរបស់បាប៊ីឡូន គឺជញ្ជាំងដែលព័ទ្ធជុំវិញ ទីក្រុង។ វាគឺជាជញ្ជាំងដ៏មហិមា រហូតដល់បុរាណវិទូបានដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ ជញ្ជាំងនោះថាជា «វត្តសម្បត្តិមួយក្នុងចំណោមវត្តសម្បត្តិទាំងប្រាំពីរនៅលើ

លោក » ដូចទៅនឹងប្រាសាទពីរ៉ាមីតនៅប្រទេស អេហ្ស៊ីប (Egypt) ដែរ ។ ម្ចាស់ ក្សត្រី សិមេរ៉ាមីស (Semiramis) ត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាអ្នកផ្ដើមគំនិតក្នុងការ កសាងជញ្ជាំងទីក្រុងឡើង ប៉ុន្តែគេនៅមិនទាន់រកឃើញស្នាមជញ្ជាំងដែលទ្រង់ បានកសាងមុនដំបូងគេបង្អស់នៅឡើយទេ ដូច្នេះកម្ពស់របស់វាក៏នៅមិនទាន់ មាននរណាដឹងឲ្យប្រាកដដែរ។ តែបើតាមអ្នកនិពន្ធមុនៗ ដែលសរសេរអំពីប្រវត្តិ នៃទីក្រុងនេះ បានធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណថាវាអាចមានកម្ពស់ប្រហែល ១៥m ទៅ ១៨m និងធ្វើអំពីដុំឥដ្ឋដោយមានគូរទឹកព័ទ្ធជុំវិញ។

ជញ្ជាំង ដែលសាងសង់ក្រោយៗមកទៀត កាន់តែធំសម្បើមឡើងៗ និងត្រូវបានចាប់ផ្ដើមកសាងប្រហែលជា ៦០០ឆ្នាំ មុន គ.ស ដោយស្តេចព្រះនាម ណាបូប៉ូឡាសា (Nabopolassar) ។ ដោយសារគម្រោងសាងសង់នោះធំហិមា ពេក ព្រះអង្គទ្រង់ចូលទីវង្គត់មុនសំណង់ជញ្ជាំងត្រូវបានបញ្ចប់ ដូច្នេះគម្រោងត្រូវ បន្តទៅព្រះរាជបុត្ររបស់ទ្រង់ព្រះនាម នេបូឡាដាណេសា (Nebuchadnezzar) ។

កម្ពស់និងប្រវែងរបស់ជញ្ជាំងក្រោយនេះធំអស្ចារ្យ ដែលធ្វើឲ្យយើងនឹក ស្មានមិនដល់។ វាត្រូវបានគេជឿថាមានកម្ពស់រហូតដល់ ៥០m គឺស្មើអាគារ កម្ពស់ ១៥ជាន់ និងប្រវែងសរុបប្រហែលជាចន្លោះពី ១៤ ទៅ ១៧ គីឡូម៉ែត្រ ឯណោះ។ ចំណែកទំហំខាងលើជញ្ជាំងធំរហូតដល់រទេះសេះចំនួនប្រាំមួយអាច បរប្រណាំងគ្នាបាន ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្នជញ្ជាំងនេះបាក់បែកនៅសល់តែគ្រឹះនិងគូទឹក ព័ទ្ធជុំវិញតែប៉ុណ្ណោះ។ ក្រៅពីរងការខូចខាតដោយកន្លែងៗ ជនជាតិអាវ៉ាប់មួយ ចំនួនបានធ្វើឲ្យជញ្ជាំងនេះខូចខាតទាំងស្រុងតែម្ដង ដោយជីកកាយយកដុំឥដ្ឋ ទៅសង់លំនៅដ្ឋានរបស់ខ្លួន។

ជញ្ជាំងក្រុងបាប៊ីឡូនបានធ្វើឲ្យសត្រូវដែលមកឈ្លានពានបរាជ័យ។ ស្តេចជាច្រើនព្យាយាមដណ្ដើមកាន់កាប់ទីក្រុងមួយនេះ ប៉ុន្តែមិនសម្រេច។ ចំនួន កងទ័ពបញ្ជូនមកក្នុងសង្គ្រាមដើម្បីវាយកាន់កាប់ក្រុងបាប៊ីឡូននៅកាលពីសម័យ នោះ គឺមិនតូចតាចនោះទេ។ អ្នកប្រវត្តិសាស្ត្របាននិយាយថា វាមានទ័ពសេះ

រហូតដល់ ១០,០០០ ទំព័រទេសះចំនួន ២៥,០០០ ទំព័រផ្ទេរដើមចំនួន ១,២០០ កង ហើយក្នុងមួយកងៗមានទាហានដល់ទៅ ១,០០០នាក់ ។ ជាធម្មតា គេត្រូវ ការពេលពីរទៅបីឆ្នាំដើម្បីរៀបចំសៀវភៅនិងអាវុធដើម្បីត្រៀមធ្វើសង្គ្រាមនេះបាន។

មកទល់ឆ្នាំ ៥៤០ មុន គ.ស បាប៊ីឡូនមិនទាន់ធ្លាប់ធ្លាក់ក្រោមការ គ្រប់គ្រងរបស់សត្រូវមួយណានៅឡើយទេ ហើយសូម្បីតែជញ្ជាំងក្រុងក៏មិនទាន់ មាននរណាអាចវាយរំលំបាននៅឡើយដែរ។ ការធ្លាក់ចុះនៃក្រុងបាប៊ីឡូនមាន លក្ខណៈខុសពីធម្មតា សឹងតែមិនគួរឲ្យជឿ។ សាយរ៉ុស (Cyrus) ដែលជាក្រុម វាតទីនិយមមួយកាលសម័យនោះ ចង់វាយទំលុះជញ្ជាំងដីរឹងមាំនេះ។ ពេលនោះ ទីប្រឹក្សារបស់ស្តេចបាប៊ីឡូនព្រះបាទ ណាប៊ូនីដាស់ បានទូលថ្វាយព្រះអង្គឲ្យ ចេញទ័ពប្រយុទ្ធតទល់នឹង សាយរ៉ុស តែម្តង គឺបំណងដើម្បីកុំឲ្យសត្រូវមកដល់ ជើងក្រុងទាន់។ ក្រោយពីកងទ័ពបាប៊ីឡូនបរាជ័យម្តងហើយម្តងទៀត កងទ័ព ដែលនៅសេសសល់បានភៀសខ្លួនចេញពីទីក្រុងអស់ ធ្វើឲ្យ សាយរ៉ុស អាចចូល កាន់កាប់និងប្រមូលយកទ្រព្យសម្បត្តិទាំងអស់ដោយគ្មានអ្នកណាហ៊ានតតាំង។

ក្រោយពីនោះមក អំណាច និង កិត្យានុភាពរបស់បាប៊ីឡូន បានធ្លាក់ ចុះបន្តិចម្តងៗអស់រយៈពេលពីរទៅបីរយឆ្នាំបន្តបន្ទាប់គ្នា រហូតដល់ត្រូវបានគេ បោះបង់ចោលទាំងស្រុង ហើយក្លាយទៅជាទីក្រុងវាលរហោហាន មានតែខ្យល់ បក់និងព្យុះខ្សាច់។ បាប៊ីឡូនបានដួលរលំនិងមិនអាចងើបឡើងវិញក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់វាស្ថិតស្ថេរព្រោះ **ចំណេះដឹង** ដែលក្រុងនេះបន្សល់ទុក ត្រូវ បានរក្សារហូតដល់បច្ចុប្បន្ន ដូច្នោះហើយទើបយើងខិតខំចងក្រងជាឯកសារនេះ ឡើងវិញ។

ដោយសារកាលពីរាប់ពាន់ឆ្នាំមុន ក្រដាសនៅមិនទាន់ត្រូវបានគេបង្កើត នៅឡើយ ពួកគេប្រើប្រាស់បន្ទះដីឥដ្ឋសើមដើម្បីកត់ត្រា។ ពេលណាសរសេរចប់ គេយកបន្ទះដីឥដ្ឋនោះទៅដុតឲ្យក្លាយជាបន្ទះឥដ្ឋរឹងមាំ។ វាមានទទឹងប្រវែងជាង ១៥cm និងបណ្តោយ ប្រហែល ២០cm និងមានកម្រាស់ ប្រហែល ២cm ។

នៅសម័យនោះ បន្ទះដីត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការ ដូចក្រដាស យើងប្រើនៅក្នុងសម័យបច្ចុប្បន្នដែរ។ គេប្រើវាដើម្បីសរសេររឿងព្រេង កំណាព្យ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ព្រះរាជក្រឹត្យ ច្បាប់ សំបុត្រសម្គាល់ទ្រព្យសម្បត្តិ កិច្ចសន្យា និង សំបុត្រដែលត្រូវផ្ញើទៅកាន់ទឹកនៃឆ្នាំ។ ដោយសារបន្ទះដីត្រូវទាំងនេះ ហើយ ទើបយើងអាចដឹងច្រើនអំពីរបៀបធ្វើទំនាក់ទំនង និង អាកប្បកិរិយារបស់ មនុស្សនៅក្នុងទីក្រុងមួយនេះ។ ឧទាហរណ៍ នៅលើបន្ទះដីត្រូវមួយមានសរសេរ ថា “ មានពេលមួយនោះ អតិថិជនម្នាក់បាននាំគោមួយក្បាលដើម្បីជូរយកស្រូវ សាលីចំនួនប្រាំពីរបាវ។ បីបាវត្រូវបានគេឲ្យភ្លាមៗ ហើយបួនបាវទៀតត្រូវគេ បញ្ជូនមកឲ្យនៅពេលណាដែលអតិថិជននោះត្រូវការ ” ។

**លើលោកនេះ លុយគឺជាឧបករណ៍សម្រាប់វាស់ភាពជោគជ័យ
មានលុយគឺមានសម្បត្តិលោកិយ**

**លុយមិនខ្វះទេសម្រាប់ជនណាដែលដឹងពីរូបមន្តរកលុយ
រូបមន្តរកលុយនៅសម័យបច្ចុប្បន្ន គឺមិនខុសពីរូបមន្តដែលពួក
អភិជនប្រើនៅសម័យបាប៊ីឡូន កាលពី ៦០០០ឆ្នាំមុនឡើយ**

បុរសដែលចង់បានមាស

« កិច្ចការទាំងឡាយ បើយើងប្រឹងហើយប្រឹងទៀត ឲ្យអស់ពីសមត្ថភាព
យើងប្រាកដជាជោគជ័យ »

ប៊ែនហ្សឺ (Bansir) ជាងធ្វើរទេះសេះម្នាក់នៅបាប៊ីឡូន អស់សង្ឃឹម
ក្នុងជីវិត។ ព្រឹកនេះគាត់អង្គុយតែម្នាក់ឯងនៅលើរបងផ្ទះ ភ្នែកសម្លឹងដោយទឹក
មុខក្រៀមក្រំ ទៅផ្ទះកំសត់របស់ខ្លួននិងរោងជាង ដែលមានរទេះសេះមួយនៅមិន
ទាន់ធ្វើរួចនៅឡើយ។

ភរិយារបស់ ប៊ែនហ្សឺ ដើរចេញចូលផ្ទះតាមទ្វារមុខជាញឹកញាប់។ នាង
តែងលួចសំឡឹងមកគាត់ ជាសញ្ញាបង្ហាញថាអង្គរក្នុងក្រឡជិតអស់ហើយ ដូច្នោះ
គាត់ត្រូវខំប្រឹងធ្វើរទេះមួយនេះឲ្យឆាប់ចប់។ ដើម្បីបានរទេះសេះមួយ ប៊ែនហ្សឺ ត្រូវ
ធ្វើកិច្ចការជាច្រើនដូចជា កាប់ ចាំង ដំ ប៉ូលា លាបថ្នាំ និងកិច្ចការផ្សេងៗទៀត
មុននឹងអាចបញ្ជូនវាទៅឲ្យអតិថិជនបាន។

ទោះបីជា ប៊ែនហ្សឺ ត្រូវប្រញាប់ធ្វើរទេះមួយនេះឲ្យបានឆាប់ បុរសសាច់
ដុំធំៗម្នាក់នេះបែរជាអង្គុយធ្វើប្រដើយនៅលើរបងផ្ទះទៅវិញ។ ចិត្តរបស់គាត់កំពុង
តែអណ្តែតអណ្តូងដោយសារបញ្ហាមួយដែលនៅមិនទាន់រកចម្លើយឃើញនៅ
ឡើយ។ ចំណែកឯព្រះអាទិត្យវិញ ចេះតែរះខ្ពស់ឡើងៗដោយគ្មានបង្កង់ ធ្វើឲ្យ
គ្រាប់ញើសតូចៗចាប់ផ្តើមលេចចេញមកលើថ្ងាសរបស់ ប៊ែនហ្សឺ ហើយក៏ហូរចុះ
ចូលទៅក្នុងអាវរបស់គាត់។

ទៅមុខបន្តិចមិនឆ្ងាយប៉ុន្មាន មានជញ្ជាំងមួយខ្ពស់ត្រដែត វាគឺជញ្ជាំង
ព្រះបរមរាជវាំង ហើយនៅមិនឆ្ងាយពីវាំង នៅមានវិហារមួយលាបថ្នាំពណ៌ល្អឆើត
ឆាយ គេហៅវាថា **ព្រះវិហារ ប៊ែល** (Temple of Bell) ។ នៅក្រោមស្រមោលនៃ

សំណង់ដ៏ខ្ពស់ស្តីមតិស្តែងទាំងនេះគឺផ្ទះដ៏កំសត់របស់គាត់ និងផ្ទះតូចៗជាច្រើនទៀត ដែលមើលទៅគ្មានផ្ទះមួយណាជាងផ្ទះមួយណាឡើយ។ នេះជាទិដ្ឋភាពនៅ ក្រុងបាប៊ីឡូន គឺចំរុះគ្នារវាងសំណង់ស្តីមតិស្តែងនិងសំណង់អាណាធិបតេយ្យ រវាង អ្នកមានកប់ពពកនិងអ្នកក្រអែបហាម ដែលរស់នៅជាមួយគ្នានៅក្នុងជញ្ជាំងទី ក្រុង ដោយគ្មានបែងចែងជាខ័ណ្ឌឬតំបន់ឡើយ។

នៅខាងក្រោយខ្នងរបស់ បើនហ្សឺ មានសម្លេងរទេះសេះរបស់ពួក អភិជនកំពុងបរទៅវិញទៅមកនៅលើដងផ្លូវដែលខ័ណ្ឌចែកដាច់ពីគ្នារវាងមនុស្ស ពីរក្រុម ដែលនៅម្ខាងផ្លូវគឺក្រុមអ្នកលក់ដូរ និង នៅម្ខាងទៀតគឺក្រុមអ្នកសុំទាន។ ក៏នៅមានសម្លេងរបស់ទាសករយ៉ាងច្រើនកុះករ កំពុងដើរជាជួរយ៉ាងវែង ធ្វើការ បម្រើព្រះរាជា ដោយជញ្ជូនទឹកពីទន្លេទៅស្រោចសួនច្បារព្រះបរមរាជវាំង ហើយ សូម្បីតែអ្នកមានៗក៏ត្រូវគេបង្ខំឲ្យចៀសដើម្បីទុកផ្លូវឲ្យទាសករទាំងនោះដើរដែរ ។

បើនហ្សឺ ដែលកំពុងតែស្តង់ក្នុងអារម្មណ៍របស់ខ្លួន មិនបានឮ ឬ ខ្វល់ខ្វាយនឹងសម្លេងកងរំពងរបស់ទីក្រុងដ៏មមាញឹកនោះឡើយ។ ប៉ុន្តែមាន សម្លេងយ៉ាងក្រលួច ដូចជាសម្លេងខ្សែពិណបុរាណមួយ មកកន្ត្រាក់ស្មារតីរបស់ គាត់ឲ្យភ្ញាក់ឡើង។ បើនហ្សឺ បែរខ្លួនក៏ឃើញមិត្តចាស់ឈ្មោះ កូប៊ី (Kobbi) ដែល ជាតន្ត្រីករ កំពុងឈរញញឹមដាក់គាត់។

“ សូមឲ្យទេព្តាតាមជួយថែរក្សាឯង, សម្លាញ់ ! ” កូប៊ី និយាយដោយ ពាក្យគួរសម “ ទ្រង់ប្រាកដជានាំមកនូវសំណាងល្អ ព្រោះទ្រង់មានទឹកព្រះទ័យ មេត្តា ករុណា ដូច្នោះឯងមិនចាំបាច់ខំប្រឹងធ្វើការខ្លាំងពេកទេ។ រ៉ែ.. ខ្ញុំ មានលាភ ធំមួយមកចែក។ លាភនេះនឹងធ្វើឲ្យកាបូបរបស់ឯងឡើងប៉ោងមិនខាន ពេល នោះឯងមិនចាំបាច់អស់កម្លាំងធ្វើការក្នុងរោងជាងទៀតទេ។ ឥលូវឲ្យខ្ញុំខ្ចីប្រាក់ពីរ កាក់សិនមក តែពីរទេ ខ្ញុំនឹងសងវិញបន្ទាប់ពីលេងតន្ត្រីនៅក្នុងពិធីបុណ្យរបស់ពួក គហិបតីនៅយប់នេះ។ ឯងកុំខ្លាចអី នៅពេលសង ខ្ញុំឲ្យថ្លៃការប្រាក់បន្ថែមលើ ប្រាក់របស់ឯង ! ”

“ បើខ្ញុំមានប្រាក់ពីរកាក់ក្នុងកាបូបមែន ” បើនហ្សឺ និយាយក្នុងទឹកមុខស្ងួត “ រឿនអីត្រូវឲ្យគេខ្លី សូម្បីឯងក៏ខ្ញុំមិនឲ្យខ្លីដែរ។ គ្មានអ្នកណាស្ងប់ឲ្យប្រាក់ដែលខ្លួនមានឲ្យគេខ្លីទាំងអស់ទេ ស្មើស្មាលយ៉ាងណាក៏ទៅមិនរួចដែរ! ” ។

“ ថាម៉េច ! ” កូបឺ លាន់មាត់ “ ឯងអត់មានប្រាក់ក្នុងកាបូបសូម្បីតែមួយកាក់! ចុះហេតុអ្វីក៏អង្គុយធ្វើមើបតែរូបចម្លាក់មិនធ្វើការអីសោះអញ្ចឹង! ម៉េចក៏មិនធ្វើទេឲ្យឆាប់ហើយទៅ? ក្រៅពីធ្វើទេ ឯងមានអីដើម្បីដោះដូរនឹងពួកអ្នកមានបាន? ឯងមិនធ្លាប់ធ្វើបែបនេះទេសម្លាញ់! តើថាមពលរបស់ឯងបាត់ទៅណាអស់ហើយ? ស្មើគេដែលធ្វើឲ្យឯងពិបាកចិត្តយ៉ាងហ្នឹង? ទេព្រាដាក់បណ្តាសាឯងមែនទេ ? ”

“ ប្រហែលជាទេព្រាដាក់ទណ្ឌកម្មខ្ញុំហើយ! ” បើនហ្សឺ រអ៊ូ “ គឺស្រមៃស្រមៃ ស្រមៃមិនចេះចប់ ខ្ញុំស្រមៃចង់ក្លាយជាមនុស្សមានន័យខ្លីមសារនឹងគេម្នាក់។ ខ្ញុំស្រមៃថាមានប្រាក់ជាច្រើននៅក្នុងកាបូប ដូច្នោះខ្ញុំអាចដាក់ទាន ខ្ញុំអាចទិញរបស់មានតម្លៃប្រពន្ធនិងខ្លួនឯង។ ពេលខ្ញុំមានប្រាក់ច្រើន ខ្ញុំមិនបារម្ភនឹងការចាយវាយ និងមិនបារម្ភអំពីថ្ងៃអនាគត។ អារម្មណ៍នេះធ្វើឲ្យចិត្តរបស់ខ្ញុំរើរវាយរហូត! ឯងក៏ដឹងស្រាប់ហើយថាខ្ញុំប្រឹងធ្វើការប៉ុណ្ណា ឯប្រពន្ធរបស់ខ្ញុំក៏អញ្ជឹងដែរ ខំធ្វើការរហូតលែងខ្វល់នឹងមុខមាត់របស់ខ្លួនទៅហើយ ” ។

“ ជក់ចិត្តមែន! ” កូបឺ និយាយ “ ប៉ុន្តែអ្វីដែលធ្វើឲ្យឯងស្រមៃរហូតដល់ក្លាយជារូបចម្លាក់ អង្គុយឆ្អឹងលើរបងបែបនេះ ? ”

“ គឺឲ្យតែភ្ញាក់ឡើងពេលណា ខ្ញុំនឹកឃើញមុនគេគឺកាបូបអត់ប្រាក់នឹងតែម្តង វាធ្វើឲ្យអារម្មណ៍ច្របូកច្របល់រត់ពេញខួរក្បាលរបស់ខ្ញុំ។ តោះជជែកគ្នារឿងនេះបន្តិច ព្រោះយើងទាំងពីរនាក់មានបញ្ហាដូចគ្នា។ កាលនៅក្មេង យើងទៅរៀនអក្សរជាមួយគ្នា។ នៅពេលដល់វ័យជំទង់ យើងដើរលេងជាមួយគ្នា។ នៅពេលចាស់ឡើង យើងនៅតែជាមិត្តសម្លាញ់នឹងគ្នាដដែល។ យើងស្រលាញ់ការងារខ្លួនឯង និងខំប្រឹងធ្វើការច្រើនម៉ោងថែមទៀតផង ហើយពេលរកប្រាក់បាន

ក៏ចាយវាយដោយសេរីថែមទៀត។ ច្រើនឆ្នាំមកនេះយើងរកបានប្រាក់ច្រើនដែរ តែ ឥលូវអត់សល់សោះ អញ្ចឹងដើម្បីឲ្យសប្បាយចិត្តមានតែអង្គុយស្រមៃ។ និយាយ ទៅ យើងល្ងង់ជាងសត្វចៀមទៅទៀត មែនទេ ? យើងរស់នៅក្នុងទីក្រុងដែលស៊ី ឡែ និងសម្បូរសប្បាយជាងគេនៅលើលោក។ អ្នកដែលធ្វើដំណើរផ្លូវឆ្ងាយៗ តែង និយាយថា គ្មានកន្លែងណាដែលសម្បូរសប្បាយដូចទីក្រុងបាប៊ីឡូននេះទេ។ ចំណែកយើងវិញ អង្គុយតែសរសើរគេដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិច្រើន តែខ្លួនឯងវិញ គ្មានអីទេ។ ធ្វើការជិតពាក់កណ្តាលជីវិតទៅហើយ កាបូបនៅតែស្អាតដដែល ហើយឥលូវឯងមកនិយាយ « អាចឲ្យអញខ្ចីប្រាក់ពីរកាក់សិន និងសងវិញ បន្ទាប់ពីបុណ្យយប់នេះ » អត់មានទេ! និយាយស្មោះ កាបូបភ្នាក់ទទេដែរ ។ ហេតុអ្វីបានជាអញ្ចឹង ? ហេតុអ្វីយើងមិនអាចរកមាសប្រាក់ឲ្យបានច្រើនជាង ចំណាយលើអាហារនិងសម្លៀកបំពាក់បាន ? ”

“ គិតពីកូនៗរបស់យើងវិញ ” បើនហ្សឺ និយាយត “ ឯងអត់យល់ថា ពួកគេកំពុងតែដើរតាមផ្លូវរបស់យើងទេអី ? ពួកគេ គ្រួសារ ព្រមទាំងចៅៗរបស់ ពួកគេ បានរស់នៅក្នុងក្រុងដែលជាឃ្លាំងមាសឃ្លាំងប្រាក់ទៅហើយ តែបែរជាដូច យើងអញ្ចឹង មួយថ្ងៃៗស៊ីតែបបរ និងជីកទឹកដោះពពែជូរ ” ។

“ ប្លែកមែន! ប្លែកមែន ! តាំងពីបានស្គាល់ឯងមក ខ្ញុំមិនដែលឮឯង និយាយបែបនេះសោះ បើនហ្សឺ ” កូបឺ និយាយបែបឆ្ងល់។

“ ពីមុនខ្ញុំមិនដែលគិតបែបនេះមែន។ តាំងពីព្រឹករហូតដល់យប់ ខ្ញុំ ប្រឹងធ្វើទេះសេះដោយផ្ចិតផ្ចង់បំផុត សង្ឃឹមថាថ្ងៃណាមួយទេព្រាមើលឃើញ សេចក្តីល្អនេះ និងប្រទានពរដល់ខ្ញុំឲ្យក្លាយជាអ្នកមានម្នាក់នឹងគេ ប៉ុន្តែទេព្រាមើល មិនឃើញទេ។ ហើយឥលូវ ខ្ញុំយល់ថាគ្មានថ្ងៃណាដែលទេព្រាជួយខ្ញុំឡើយ ដូច្នោះ ហើយទើបខ្ញុំខ្វល់ក្នុងចិត្ត។ ខ្ញុំតែងប្រាថ្នាចង់ក្លាយជាមនុស្សម្នាក់មានន័យខ្លីម សារក្នុងជីវិត។ ខ្ញុំចង់មានដី ចង់មានគោ ចង់មានសម្លៀកបំពាក់ល្អៗ និង ចង់ មានប្រាក់ច្រើននៅក្នុងកាបូប។ ខ្ញុំមិនខ្លាចការងារទេ ខ្ញុំអាចធ្វើការដោយមិនខ្លាច

នឿយហត់ ធ្វើការឲ្យអស់ពីជំនាញដែលខ្ញុំមាន ធ្វើការឲ្យអស់ពីកម្លាំងបញ្ញានិងស្មារតី ប៉ុន្តែសូមតែម្យ៉ាង សូមឲ្យផលទទួលបានសាកសមនឹងអ្វីដែលខ្ញុំលះបង់។ ប៉ុន្តែខ្ញុំឆ្ងល់ណាស់ ហេតុអ្វីបានជាបញ្ហាទាំងអស់នេះធ្លាក់មកលើយើង? ឥលូវខ្ញុំសួរឯងវិញម្តង! របស់ល្អៗមានច្រើនហូរហៀរពាសពេញក្រុង ចុះហេតុអ្វីបានជាយើងគ្មាន ហើយមានតែអ្នកមានប្រាក់ មានមាស តែប៉ុណ្ណោះដែលអាចទិញរបស់ទាំងនោះបាន? ”

“ ធ្វើម៉េចខ្ញុំដឹងទៅ? ” កូបី ឆ្លើយ “ ខ្ញុំក៏មិនគ្រាន់បើជាឯងប៉ុន្មានដែរ។ ប្រាក់ខ្ញុំក៏បានពីការលេងពិណ ត្រូវចាយអស់មួយរំពេច។ ខ្ញុំមានផែនការណ៍តែមួយគត់ គឺត្រូវធ្វើយ៉ាងណាកុំឲ្យគ្រួសារខ្ញុំដាច់ចាយទៅបានហើយ។ ដូចឯងអញ្ចឹង ខ្ញុំគ្មានចេះអ្វីក្រៅពីលេងពិណទេ ព្រោះនៅក្នុងខួរក្បាលរបស់ខ្ញុំមានតែសម្លេងពិណ។ មានពិណមួយនេះ ខ្ញុំអាចដេញតន្ត្រីពីរោះបំផុត សូម្បីតែស្តេចក៏មិនធ្លាប់បានស្តាប់ដែរ ” ។

“ ឯងអាចធ្វើរទេះសេះបានល្អគ្មាននរណាប្រៀប ហើយក៏គ្មាននរណាម្នាក់នៅបាបីឡានអាចធ្វើពិណល្អបែបនេះដែរ។ ពិណនេះមានសម្លេងពីរោះណាស់ កុំថាឡើយស្តេច សូម្បីតែទេព្តាក៏សប្បាយចិត្តបើបានស្តាប់សម្លេងរបស់វា។ ប៉ុន្តែយើងទាំងពីរនាក់នៅតែក្រដូចជាទាសករស្តេចដដែល។ ឈប់ៗ ស្តាប់សម្លេងកណ្តឹងសិន! ” កូបី ចង្អុលទៅហ្វូងទាសករកំពុងជញ្ជូនទឹកឡើងតាមផ្លូវតូចមួយពីមាត់ទន្លេ។ ពួកគេគ្មានអាវពាក់និងដើរជាក្រុមប្រាំៗនាក់ ដៃខំប្រឹងកាន់ស្បែកពពែដែលមានទឹកពេញ។

“ ម្នាក់ដើរនៅខាងមុខគឺជាមេដឹកនាំគេ ” កូបី សំដៅលើអ្នកវាយកណ្តឹងដែលកំពុងដើរនៅមុខអ្នកយូរទឹក។ “ មេដឹកនាំជាអ្នកលេចធ្លោជាងគេនៅក្នុងក្រុម ហើយងាយសម្គាល់ណាស់ ” ។

“ មែនហើយ មានទាសករខ្លះជាមនុស្សល្អ ” បើនហ្សឺ និយាយ “ ពួកគេមើលទៅដូចជាមិនខុសអីពីយើងផង ៖ អ្នកមាឌខ្ពស់ សក់ពណ៌មាស គឺ

មកពីតំបន់ភាគខាងជើង អ្នកដែលមានសំបុរខ្មៅគឺមកពីភាគខាងត្បូង ហើយអ្នក
មានមាឌល្អិត សំបុរសណ្តែកបាយ គឺមកពីតំបន់ក្បែរៗក្រុង។ ពួកគេដើរជាជួរៗ
ជញ្ជូនទឹកពីទន្លេទៅស្រោចសួនព្រះបរមរាជវាំងរាល់ថ្ងៃនិងរាល់ឆ្នាំ។ មើលទៅ
ពួកគេក៏មិនសប្បាយចិត្តដែរ។ ដេកលើចំបើងនិងស៊ីបបរជាអាហារ។ គួរឲ្យ
អាណិតណាស់ ដូចសត្វតិច្ឆានអញ្ចឹង មែនទេ កូបី ? ”

“ ខ្ញុំក៏អាណិតពួកគេដែរ ប៉ុន្តែខ្ញុំយល់ថា ការពិតទៅយើងក៏មិនគ្រាន់បើ
ជាងពួកគេប៉ុន្មានទេ ទោះយើងមិនមែនជាទាសករក៏ដោយ ” ។

“ ត្រូវហើយ កូបី ។ យើងមិនអាចទ្រាំរស់នៅពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំដូចជា
ទាសករបែបនេះតទៅទៀតទេ ៖ ធ្វើការ ធ្វើការ ធ្វើការ តែគ្មានសល់អីសោះ ” ។

“ អញ្ចឹងយើងគួរតែរកមើលនរណាគេអាចរកមាសបានច្រើន បន្ទាប់មក
យើងរៀនតាមគាត់ដែលទៅ យ៉ាងម៉េចដែរ ? ” កូបី បញ្ចេញយោបល់

“ មែនហើយ ប្រហែលមានអាចកំបាំងណាមួយដែលយើងត្រូវរៀនដើម្បី
អាចក្លាយជាអ្នកមានម្នាក់បាន។ ខ្ញុំយល់ថា យើងត្រូវរៀនពីមនុស្សដែលបានដឹង
ពីអាចកំបាំងនេះ ” ប៊ែនហ្សឺ និយាយបែបជឿជាក់ ។

“ ថ្ងៃមុន ” កូបី និយាយត “ ខ្ញុំបានឃើញមិត្តចាស់ម្នាក់ឈ្មោះ អាខេដ
(Arkad) កំពុងជិះលើរទេះមាសរបស់គាត់។ ខ្ញុំគិតថាប្រហែលជាគាត់ធ្វើមិន
ឃើញខ្ញុំទេ តែផ្ទុយមកវិញគាត់បានលើកដៃគ្រឿង បង្ហាញការគោរពនិងសេចក្តីរាប់
អានដល់រូបខ្ញុំ កូបី ”

“ គេហៅគាត់ថាជាកំពូលអ្នកមាននៅបាប៊ីឡូននេះ ” ប៊ែនហ្សឺ
និយាយបែបសញ្ជឹងគិត

“ មានខ្លាំងណាស់! សូម្បីតែព្រះរាជាក៏ត្រូវការឲ្យគាត់ជួយឧបត្ថម្ភដើម្បី
ចំណាយលើកិច្ចការក្នុងព្រះបរមរាជវាំងដែរ ” កូបី និយាយ។ “ មានដ៏ម្លឹងផង! ”
ប៊ែនហ្សឺ និយាយកាត់ “ ប្រសិនបើខ្ញុំជួបគាត់នៅកណ្តាលយប់ស្ងាត់ ខ្ញុំខ្លាចតែ

មិនអាចទប់ចិត្តខ្លួនឯងកុំឲ្យកញ្ជក់យកកាបូបដ៏ធំធេងទ្រលុកទ្រលន់របស់គាត់បាន ទេមើលទៅ ! ”

“ ល្ងង់មែន ” កូបី បន្ទោស “ ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកមានមិនមែនទុកនៅ ក្នុងកាបូបដែលគាត់យូរតាមខ្លួននោះទេ ។ កាបូបធំយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏គង់ អស់ប្រាក់រលីងដែរ ប្រសិនបើគ្មានប្រាក់ហូរចូលជាប្រចាំទេនោះ។ អាខេដ មាន ចំណូលហូរចូលជាប្រចាំ ធ្វើឲ្យកាបូបរបស់គាត់ធំទៅៗ ទោះបីជាគាត់ចាយ យ៉ាងណាក៏មិនអស់ដែរ ”

“ ចំណូលហ្នឹងហើយ ! ” បើនហ្សឺ ភ្ញាក់ផ្អើល “ ខ្ញុំចង់បានចំណូលហូរ ចូលក្នុងកាបូបរបស់ខ្ញុំជាប្រចាំ ទោះបីជាខ្ញុំអង្គុយលេង ឬដើរលេងនៅទីឆ្ងាយក៏ ដោយ ។ អាខេដ ច្បាស់ជាដឹងអាថ៌កំបាំងដែលធ្វើឲ្យមនុស្សម្នាក់អាចមាន ចំណូលបែបហ្នឹងមិនខាន។ គាត់ប្រាកដជាអាចធ្វើឲ្យមនុស្សដែលខ្វះក្បាលដើរ យឺតដូចជាខ្ញុំភ្លឺស្វាងឡើងវិញ ” ។

“ អាខេដ បានបង្រៀនចំណេះដឹងនេះទៅកូនរបស់គាត់ឈ្មោះ ណូម៉ាហ្សឺ (Nomasir) ” កូបី ឆ្លើយតប “ ខ្ញុំគ្រាន់តែនិយាយថាគាត់បានបញ្ជូន ណូម៉ាហ្សឺ ទៅកាន់ទីក្រុង នីនីវី (Nineveh) ក្រោយមក ណូម៉ាហ្សឺ ក៏បាន ក្លាយជាអ្នកមានបំផុតម្នាក់នៅទីក្រុងនោះ ” ។

“ កូបី ឯងធ្វើឲ្យខ្ញុំនឹកឃើញគំនិតមួយ ” ពន្លឺនៃភ្លឺសង្ឃឹមថ្មីបានលេច ចេញក្នុងកែវភ្នែករបស់ បើនហ្សឺ “ គ្រាន់តែសួរសុំយោបល់ពីមិត្តល្អម្នាក់ វាគ្មាន ទៅអស់ស្អីទេ ហើយណាមួយ អាខេដ ក៏ជាមនុស្សចិត្តទូលាយដែរ។ ឥលូវខ្ញុំ យល់ហើយថា ទោះបីជាកាបូបយើងទទេស្អាតដូចសំបុកសត្វក៏ដោយក៏មិនអីដែរ កុំចាត់ទុកវាជាឧបសគ្គរបស់យើងទៀតអី។ យើងឆ្កែតនឹងជីវិតដែលបានរស់នៅ លើចំការមាសចំការប្រាក់ទៅហើយ តែកាបូបបែរជាទទេស្អាត។ យើងគួរតាំងចិត្ត ចង់ក្លាយជាមនុស្សដែលមានន័យខ្លឹមសារក្នុងជីវិតដូចគេ។ តោះ! យើងទៅរក អាខេដ និងសួរគាត់ តើយើងគួរធ្វើយ៉ាងម៉េចដើម្បីបង្កើនប្រាក់ចំណូលបាន ” ។

“ បើនហ្សឺ ! ឯងនិយាយបែបហ្នឹងធ្វើឲ្យខ្ញុំមានកម្លាំងចិត្តណាស់។ សម្តីរបស់ឯងដូចជាដាស់ខ្ញុំឲ្យភ្ញាក់ពីដេកអញ្ចឹង។ ឯងធ្វើឲ្យខ្ញុំដឹងពីមូលហេតុដែលធ្វើឲ្យយើងក្រ គ្មានទ្រព្យសម្បត្តិច្រើនដូចគេ។ ខ្ញុំមិនដែលបានគិតពីបញ្ហានេះសោះពីមុនមក។ ឯងព្យាយាមធ្វើរទេះសេះដោយស្មោះត្រង់យូរមកហើយ។ ព្រោះតែចង់ការពារចិត្តទៀងត្រង់ ឯងខំប្រឹងធ្វើដោយផ្លិតផ្លង់បំផុត។ ដូច្នោះទើបឯងអាចធ្វើរទេះល្អបំផុតនៅបាបឺឡូននេះ ហើយជំនាញធ្វើរទេះនឹងធ្វើឲ្យឯងជោគជ័យ។ ចំណែកខ្ញុំស្រលាញ់ខាងតន្ត្រី និងចង់ក្លាយជាលេងពិណយ៉ាងជំនាញម្នាក់ ហើយការព្យាយាមរបស់ខ្ញុំក៏នឹងធ្វើឲ្យខ្ញុំជោគជ័យដែរ ” ។

“ **កិច្ចការទាំងឡាយ បើយើងប្រឹងហើយប្រឹងទៀត ឲ្យអស់ពីសមត្ថភាពយើងប្រាកដជាជោគជ័យ។** ទេព្តាច្បាស់ជាពេញចិត្តនឹងការព្យាយាមរបស់យើង។ ទើបញ្ចប់យើងបានរកឃើញពន្លឺហើយ គឺពន្លឺដែលធ្វើឲ្យយើងភ្លឺភ្នែកដូចព្រះអាទិត្យដែលកំពុងរះអញ្ចឹង។ ខ្ញុំយល់ថា **«បើយើងចេះកាន់តែច្រើន យើងកាន់តែមាន»**។ ឥលូវយើងត្រូវរកវិធីល្អណាមួយដែលខុសពីវិធីដែលយើងប្រើរាល់ថ្ងៃដើម្បីទទួលបានជោគជ័យដែលយើងប្រាថ្នា ” ។

“ តោះ! យើងទៅរក អាខេដ ថ្ងៃនេះតែម្តង ” បើនហ្សឺ ទទួល “ ហើយយើងគួរនាំមិត្តភក្តិដែលមានជីវភាពលំបាកដូចគ្នាទៅជួប អាខេដ ដើម្បីទទួលបានការណែនាំពីគាត់ទាំងអស់គ្នា ” ។

“ ឯងចេះគិតគូរដល់មិត្តភក្តិមែន បើនហ្សឺ ។ ដូច្នោះនាំមិត្តភក្តិរបស់ឯងឲ្យច្រើនមក ហើយទៅជួប អាខេដ នៅថ្ងៃនេះតែម្តង ” ។

ចេះកាន់តែច្រើន យើងកាន់តែមាន

កំពូលអ្នកមាននៅក្រុង បាប៊ីឡូន

« ជោគជ័យ ត្រូវការរបស់ពីរជាចាំបាច់គឺ ពេលវេលា និង ចំណេះដឹង »

នៅក្រុងបាប៊ីឡូនមានមហាសេដ្ឋីម្នាក់ឈ្មោះ អាខេដ ដែលមនុស្សជិត ឆ្ងាយទទួលស្គាល់ថាជាកំពូលអ្នកមានទ្រព្យសម្បត្តិច្រើនលើសគេ តែគាត់ជា មនុស្សចិត្តល្អនិងចិត្តទូលាយ។ គាត់ចូលចិត្តដាក់ទាន ហើយក៏ជាមនុស្សចិត្តធម៌ ម្នាក់នៅក្នុងគ្រួសារដែរ។ តាមពិតគាត់ចំណាយច្រើនណាស់ដែរ ប៉ុន្តែមិនដឹងជា យ៉ាងម៉េចទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គាត់ចេះតែច្រើនឡើងៗ ។

ថ្ងៃនេះមានមិត្តភក្តិមួយចំនួនមកលេង និងសួរគាត់ថា “ អាខេដ លោក មានទ្រព្យសម្បត្តិច្រើនជាងយើងសរុបចូលគ្នាទៅទៀត។ ក្នុងពេលមនុស្សភាគ ច្រើនខំប្រឹងធ្វើយ៉ាងណាចិញ្ចឹមក្រពះឲ្យតែរស់ តែលោកបែរជាក្លាយជាអ្នកមាន ជាងគេនៅបាប៊ីឡូននេះទៅវិញ ។ លោកមានសម្លៀកបំពាក់ល្អៗ មានអាហារ ឆ្ងាញ់ៗដែលកម្របានឃើញ ចំណែកពួកយើងវិញឲ្យតែបានបាយហូបគ្រប់គ្រាន់ និងមានសម្លៀកបំពាក់សមរម្យ គឺពេញចិត្តណាស់ទៅហើយ ” ។

“ កាលពីមុនយើងគឺដូចតែគ្នាសោះ ។ យើងរៀនពីគ្រូតែមួយ ។ យើង លេងកីឡាជាមួយគ្នា ។ ទាំងរៀន ទាំងលេងកីឡា លោកមិនពូកែជាងយើងទេ។ កាលណោះ លោកក្រ និង មិនមានកិត្តិយស ដូចជាពួកយើងផង ” ។

“ ហើយយើងកត់សម្គាល់ឃើញថា លោកដូចជាមិនសូវខំប្រឹងធ្វើការ ណាស់ណាទេ។ ឥលូវ តើសំណាងអីធ្វើឲ្យជីវិតលោកលេចអណ្តែត ចំណែកឯ ពួកយើងវិញ ដែលយល់ថាសមនឹងទទួលបានសំណាងបែបហ្នឹងព្រោះខំប្រឹងធ្វើ ការមិនហ៊ានឈប់ បែរជាអត់បានទៅវិញ? ”

ពេលនោះ អាខេដ និយាយ “ អ្នកទាំងអស់គ្នារកបានតែមួយក្រពះៗ

ពីព្រោះច្រើនឆ្នាំមកនេះអ្នកទាំងអស់គ្នាមិនព្រមរៀនពីក្បួនរកលុយ ឬក៏ប្រហែល ជាចេះក្បួនហ្នឹងដែរ តែមិនព្រមអនុវត្តតាមវា ” ។

“ **សំណាង** គឺដូចជារបស់អាក្រក់មួយអញ្ចឹង វាមិនដែលនាំសេចក្តី សុខដល់នរណាម្នាក់បានមួយជីវិតនោះទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ វាបែរជាធ្វើឲ្យពួកគេ អន្តរាយទៅវិញក៏ថាបាន ព្រោះថា **ប្រាក់ដែលបានមកដោយងាយ គ្មានបញ្ចេញ កម្លាំងញើសឈាម អស់ទៅវិញក៏ងាយដែរ**។ អ្នកបានប្រាក់ដោយសារសំណាង នឹងចាយវាយមិនសំចៃ ហើយមួយប្រិចភ្នែក ប្រាក់នោះនឹងបាត់ទៅវិញអស់ គ្មានសល់អ្វីក្រៅតែអំពីសេចក្តីស្រែកឃ្លានដែលពួកគេគ្មានសមត្ថភាពរកអ្វីដើម្បី មកបំពេញតទៅទៀតបាន ហើយអ្នកមានទ្រព្យសម្បត្តិកើតចេញពីសំណាងក៏នឹង ក្លាយជាមនុស្សកំណាញ់ ខំលាក់ទ្រព្យសម្បត្តិទុកមិនហ៊ានចាយ ព្រោះពួកគេដឹង ច្បាស់ថាខ្លួនឯងគ្មានសមត្ថភាពរកប្រាក់។ ដូច្នេះពួកគេកាន់តែព្រួយបារម្ភព្រោះ ខ្លាចគេលួច ធ្វើឲ្យខ្លួនឯងកាន់តែវេទនាទៅៗ រស់ក្នុងជីវិតគ្មានន័យ និងបៀម សេចក្តីទុក្ខរាល់ថ្ងៃ ” ។

“ មែនហើយ ប្រហែលមានមនុស្សមួយចំនួនបានយកប្រាក់ដែល ទទួលមកដោយសំណាងទៅរកស៊ី ធ្វើឲ្យខ្លួនកាន់តែមានទៅៗនាំឲ្យជីវិតមាន សេចក្តីសុខសប្បាយ ប៉ុន្តែមនុស្សប្រភេទនេះមានតិចតួចណាស់។ ឧទាហរណ៍ បើអ្នកទាំងអស់គ្នានៅសុខៗ ដុំមាសស្រាប់តែធ្លាក់មកក្នុងដៃ ពេលនោះរឿង អាក្រក់ទាំងអស់នេះប្រាកដជាធ្លាក់មកលើខ្លួនជាក់ជាមិនខាន ” ។

មិត្តរបស់ អាខេដ យល់ថាគាត់និយាយត្រូវ ព្រោះពួកគេធ្លាប់ឃើញអ្នក ដែលទទួលកេរ្តិ៍មរតកពីឪពុកម្តាយតែងតែជួបប្រទះរឿងទាំងអស់នោះមែន។ ពេលនោះពួកគេទទួលសុំឲ្យ អាខេដ ពន្យល់ពួកគេថាត្រូវធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីរក ប្រាក់ឲ្យបានច្រើន ដូច្នេះហើយ អាខេដ ក៏បន្ត “ កាលខ្ញុំនៅក្មេង ខ្ញុំតែងតាំងចិត្ត ថា **ខ្ញុំជាមនុស្សដែលមានសមត្ថភាព**។ ខ្ញុំមានសមត្ថភាពអាចចិញ្ចឹមជីវិតខ្លួនឯង ឲ្យសប្បាយរីករាយនិងឲ្យគ្រប់គ្រាន់ ហើយខ្ញុំជឿថាលុយគឺកើតចេញពីការតាំង

ចិត្តនេះឯង។ លុយ គឺ ជាអំណាច ព្រោះពេលមានលុយយើងអាចធ្វើអ្វីៗផ្សេងៗ ទៀតបាន ” ។

“ មានលុយ យើងអាចមានផ្ទះធំស្តីមស្តែ និងមានគ្រឿងសង្ហារឹមល្អៗ ,
មានលុយ យើងអាចធ្វើដំណើរកំសាន្តទៅកាន់ទីឆ្ងាយៗ ,
មានលុយ យើងអាចហូបអាហារល្អៗ ប្លែកៗ មកពីតំបន់ផ្សេងៗ ,
មានលុយ យើងអាចទិញគ្រឿងតុបតែងធ្វើអំពីមាស និងថ្មមានតម្លៃ ,
មានលុយ យើងអាចកសាងវត្តអារាមសម្រាប់ជាទីសក្ការៈ ,
និងរបស់ច្រើនទៀតដែលធ្វើឲ្យជីវិតយើងរីករាយនិងមានសេចក្តីសុខ ”

“ នៅពេលខ្ញុំយល់សេចក្តីពិតនេះ ខ្ញុំក៏សម្រេចចិត្តថា ខ្ញុំក៏សាកសមនឹង ទទួលបានរបស់ល្អៗសម្រាប់ជីវិតខ្លួនឯងដូចអ្នកដទៃទៀតដែរ។ ខ្ញុំមិនធ្វើដូច មនុស្សមួយចំនួនដែលចូលចិត្តអង្គុយច្រណែននឹងស្រុកមង្គលរបស់អ្នកដទៃនោះ ទេ។ ខ្ញុំមិនអាចស្តាប់ស្តល់នឹងសម្លៀកបំពាក់ថោកៗ ទោះបីជាមើលទៅសមរម្យក៏ ដោយ។ ខ្ញុំមិនត្រូវមានសេចក្តីគ្រប់គ្រាន់ដោយរបស់របរសម្រាប់តែអ្នកក្រប្រើ ប្រាស់នោះឡើយ។ ផ្ទុយទៅវិញ ខ្ញុំត្រូវធ្វើខ្លួនឯងឲ្យទៅជាម្ចាស់នៃរបស់ល្អៗ និង មានតម្លៃទាំងឡាយ ” ។

“ ដូចអ្នកទាំងអស់គ្នាបានស្គាល់ខ្ញុំច្បាស់ហើយ ខ្ញុំគ្រាន់តែជាកូនអ្នករក ស៊ីតូចតាចម្នាក់ រស់នៅក្នុងគ្រួសារដែលមានសមាជិកច្រើន គ្មានមរតក គ្មាន វាសនាល្អ គ្មានអំណាច និងការអប់រំ ប៉ុន្តែខ្ញុំយល់ថា ដើម្បីទទួលបានជោគជ័យ អ្វីដែលខ្ញុំត្រូវការជាងគេគឺ **ពេលវេលា** និង **ចំណេះដឹង** ” ។

“ បើនិយាយពី **ពេលវេលា** មនុស្សម្នាក់ៗសុទ្ធតែមាន មិនខ្វះនោះទេ។ ប៉ុន្តែបញ្ហាគឺនៅត្រង់ថាអស់លោកចេះតែបណ្តែតបណ្តោយឲ្យពេលវេលាកន្លង ចោល មិនប្រើប្រាស់វាដើម្បីធ្វើខ្លួនឯងឲ្យក្លាយជាអ្នកមានម្នាក់។ តើហ៊ានទទួល ស្គាល់ទេថា ក្រៅពីមានគ្រួសារល្អ អ្នកទាំងអស់គ្នាគ្មានអ្វីសោះដែលធ្វើឲ្យខ្លួន

មានមោទនភាព? ” ។

“ បើនិយាយពី **ចំណេះដឹង** វិញ គ្រូរបស់យើងមិនបានបង្រៀនទេថាការ ពិតការរៀនមានពីរប្រភេទ ៖ ទីមួយ **គឺរៀនឲ្យដឹងអំពីអ្វីមួយដែលមានហើយស្រាប់ ឯទីពីរ គឺរៀនរករបស់ដែលយើងមិនទាន់ដឹង** ” ។

“ អញ្ជឹងហើយទើបខ្ញុំសម្រេចចិត្តថាត្រូវរកឲ្យឃើញ **តើគេធ្វើយ៉ាងម៉េច បានជាកល្បបានច្រើន?** នៅពេលខ្ញុំរកឃើញអាថ៌កំបាំងនេះ ខ្ញុំក៏អនុវត្តតាម ហើយខ្ញុំក៏អាចរកល្បបានច្រើនដូចគេដែរ។ បានរស់នៅក្នុងពិភពលោកដ៏ស្រស់ បំពេញទៅហើយ តែម្តងសប្បាយម្តងកើតទុក្ខ តើអស់លោកមិនយល់ថានេះមិន មែនមកពី **អវិជ្ជា** ទេអី? ”

“ ការងារដំបូងរបស់ខ្ញុំគឺធ្វើជាអ្នកចម្លងអក្សរឲ្យគេ។ ខ្ញុំធ្វើការច្រើនម៉ោង ជាញឹកញយរាល់ថ្ងៃ ដោយឆ្លាក់អក្សរដាក់លើបន្ទះដីឥដ្ឋ។ ខ្ញុំប្រឹងធ្វើការពីមួយសប្តាហ៍ ទៅមួយសប្តាហ៍ ពីមួយខែទៅមួយខែ តែទើបញ្ចប់ខ្ញុំគ្មានសល់អ្វីសោះ ។ ចំណូល ត្រូវចាយអស់លើអាហារ សម្លៀកបំពាក់ គ្រឿងសម្រាប់បូរជា និង សំភារៈផ្សេងៗ ទៀត ប៉ុន្តែការតាំងចិត្តរបស់ខ្ញុំមិនបាត់បង់ឡើយ ” ។

“ ថ្ងៃមួយ អាសហ្គាមីស (Algamish) អ្នកចងការប្រាក់ បានអញ្ជើញ មកហាងថៅកែខ្ញុំ ព្រោះគាត់ត្រូវការចម្លងអត្ថបទមួយច្បាប់។ គាត់និយាយជា មួយខ្ញុំថា ៖ « ខ្ញុំត្រូវការចម្លងច្បាប់នេះឲ្យហើយក្នុងរយៈពេលពីរថ្ងៃ។ បើឯងចម្លង ចប់ទាន់ពេល ខ្ញុំនឹងឲ្យថ្លៃឯងប្រាក់ស្ពាន់ពីរដុំ » ” ។

“ ខ្ញុំប្រឹងចម្លងខ្លាំងណាស់ ប៉ុន្តែអត្ថបទនោះវែងពេក នៅពេលគាត់មក ដល់ ខ្ញុំចម្លងមិនទាន់ចប់នៅឡើយ។ អាសហ្គាមីស ខឹងខ្លាំងណាស់ ខឹងរហូត ដល់ចង់វាយខ្ញុំឲ្យស្លាប់បើជាអ្នកបម្រើរបស់គាត់។ ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនខ្លាចទេ ព្រោះគាត់ គ្មានសិទ្ធិវាយខ្ញុំឡើយ ពេលនោះខ្ញុំក៏និយាយទៅគាត់ថា ៖ អាសហ្គាមីស លោក ជាអ្នកមានម្នាក់។ បើលោកប្រាប់ខ្ញុំពីអាថ៌កំបាំងដើម្បីក្លាយជាអ្នកមាន យប់នេះខ្ញុំ នឹងខំប្រឹងចម្លង ហើយនៅពេលថ្ងៃរះអត្ថបទនេះនឹងចម្លងចប់ ” ។

គាត់ក៏ញញឹមនិងតបថា៖ “ ឯងជាអ្នកបម្រើ តែមានសេចក្តីក្លាហាន ឥតល្អវើងសម្រេចអញ្ចឹងចុះ ”

“ ខ្ញុំខំប្រឹងចម្លងអត្ថបទនោះដាក់លើបន្ទះដីឥដ្ឋអស់ពេញមួយយប់ រហូតដល់ឈឺចុកពេញខ្នង ឯក្លិនផ្សែងចង្អៀងធ្វើឲ្យខ្ញុំឈឺក្បាលឡើងស្រវាំង ភ្នែក។ ប៉ុន្តែពេលគាត់មកដល់នៅពេលថ្ងៃរះ អត្ថបទនោះក៏ត្រូវបានចម្លងចប់ ” ។

“ ឥតល្អប្រាប់ខ្ញុំមក តាមការសន្យា ” ខ្ញុំនិយាយ

“ ឯងពិតជាអាចចម្លងបានចប់មែន ” គាត់សរសើរ “ ហើយខ្ញុំក៏ត្រូវធ្វើ តាមការសន្យាដែរ ។ ខ្ញុំនឹងប្រាប់អាថ៌កំបាំងទៅឯង ដោយសារឥតល្អខ្ញុំចាស់ ណាស់ទៅហើយ ដូច្នោះត្រូវតែនិយាយទាន់អណ្តាតនៅអាចក្រលាស់បាន។ **នៅ ពេលឈានដល់យុវវ័យ មនុស្សត្រូវតែស្វែងរកចំណេះដឹង ”** ។

“ គំនិតរបស់យុវវ័យ ” គាត់បានបន្ត “ ដូចជុំភ្លើងដែលកំពុងឆេះនៅលើ អាកាសអញ្ចឹង គឺឆេះហើយក៏រលត់ទៅវិញ ចំណែកឯ **ចំណេះដឹង** វិញ គឺមិនផ្លាស់ ប្តូរនោះទេ។ ចំណេះដឹង គឺដូចជាផ្កាយនៅលើមេឃ ដែលមិនផ្លាស់ប្តូរទីតាំង រហូតដល់នាវាចរអាចធ្វើដំណើរលើមហាសាគរដោយយកវាធ្វើជាគោលចរបាន ថែមទៀតផង ” ។

“ ស្តាប់ឲ្យច្បាស់ បើមិនយល់ខ្លឹមសារខ្ញុំចង់និយាយប្រាប់ទេ ឯងប្រាកដ ជាគិតថាវាគឺមិនសំខាន់ ហើយគិតថាការប្រឹងប្រែងរបស់ឯងមួយយប់នេះគឺខាត ប្រយោជន៍ទេ ” ។

ពេលនោះគាត់សម្លឹងចម្បងខ្ញុំ និងនិយាយដោយសម្លេងធ្ងន់ៗ តិចៗថា “ អាថ៌កំបាំងធ្វើឲ្យខ្ញុំក្លាយជាអ្នកមានគឺ **ដកប្រាក់មួយផ្នែកពីប្រាក់ចំណូលដែលរក បានដើម្បីសន្សំទុក** ហើយប្រាក់សន្សំនោះនឹងក្លាយជាប្រាក់របស់ឯង។ បើធ្វើបែប ហ្នឹងកើត ឯងនឹងក្លាយជាអ្នកមានម្នាក់ ” ។

ដោយគាត់នៅបន្តសម្លឹងមិនដាក់ភ្នែក ខ្ញុំរង់ចាំស្តាប់បន្តទៀត តែគាត់ អត់និយាយអ្វីទៀតទេ

“តែប៉ុណ្ណឹងឯង ? ” ខ្ញុំសួរដោយឆ្ងល់

“ប៉ុណ្ណឹងក៏អាចធ្វើឲ្យអ្នកកង្វាលចៀមម្នាក់ក្លាយជាអ្នកមានលុយចងការ
ឲ្យគេបានដែរ ” គាត់ឆ្លើយតប

“ ប៉ុន្តែប្រាក់ទាំងអស់ដែលខ្ញុំរកបានគឺសុទ្ធតែជារបស់ខ្ញុំ ឬមួយក៏មិន
មែនទេ ? ” ខ្ញុំជជែកសួរ

“មិនមែនទេ” គាត់ឆ្លើយ “ ចុះឯងមិនឲ្យប្រាក់ហ្នឹងទៅជាងដេរសម្លៀក
បំពាក់ទេអី ? ឯងមិនឲ្យប្រាក់ទៅអ្នកលក់ស្បែកជើងទេអី ? ចុះឯងចំណាយលើ
ម្ហូបអាហារដែរអត់ ? ឯងអាចរស់នៅបាបីឡានដោយមិនចំណាយប្រាក់មួយសេន
បានដែរទេ ? គឺមាត់របស់ឯងស៊ីប្រាក់ដែលរកបាន។ ល្ងង់មែន ! ឯងកំពុងរក
លុយឲ្យគេ មិនមែនឲ្យខ្លួនឯងនោះទេ គឺកំពុងធ្វើការឲ្យគេ ។ ដូចទាសករអញ្ចឹង
ខំធ្វើការឲ្យចៅហ្វាយដើម្បីបានរបស់ស៊ីនិងស្លៀកពាក់។ ប្រសិនបើឯងដកទុក
១០% ពីប្រាក់រកបាន តើក្នុងពេលដប់ឆ្នាំឯងសល់ប្រាក់ប៉ុន្មាន ? ”

ដោយសារខ្ញុំពូកែគិតលេខ ខ្ញុំក៏ឆ្លើយភ្លាមថា “ ខ្ញុំប្រហែលជាអាចសល់
ប្រាក់ស្មើនឹងចំណូលរកបានក្នុងពេលមួយឆ្នាំ ” ។

“ និយាយត្រូវ តែត្រូវតែពាក់កណ្តាលទេ ” គាត់និយាយ “ ដុំមាស
នីមួយៗដែលសន្សំទុកនឹងក្លាយជាទាសកររបស់ឯងហើយ។ ប្រាក់ស្ពាន់មួយដុំ
អាចជួយរកប្រាក់ស្ពាន់មួយដុំទៀត មានន័យថាវាអាចបង្កើតកូនឲ្យឯង។ បើ
ក្លាយជាអ្នកមាន ពេលនោះប្រាក់ទាំងអស់ដែលឯងមាន នឹងធ្វើការជួយរកប្រាក់
ឲ្យឯងបន្ថែមទៀត ហើយកូនរបស់វានឹងបង្កើតកូនជាបន្តបន្ទាប់ទៀត ពេលនោះ
ទ្រព្យសម្បត្តិនឹងចេះតែច្រើនទៅៗ ” ។

“ ឯងគិតថាខ្ញុំកំពុងនិយាយកុហកមែនទេ ” គាត់និយាយបន្ត “ នេះខ្ញុំ
កំពុងបង់ថ្លៃចម្លងអត្ថបទលើសរាប់ពាន់ដង បើឯងយល់អ្វីដែលខ្ញុំកំពុងពន្យល់គឺ៖
« ដកប្រាក់មួយផ្នែកពីចំណូលដែលរកបានដើម្បីសន្សំទុក ហើយប្រាក់នោះនឹង
ក្លាយជាប្រាក់របស់ឯង »។ មិនត្រូវដកទុកឲ្យតិចជាង ១០% ឡើយ ទោះបីរក

ប្រាក់ចំណូលបានតិចយ៉ាងណាក៏ដោយ ហើយប្រាក់ ១០% ប៉ុណ្ណឹង ឯងប្រាកដ
ជាអាចដកទុកបាន។ ចំណាយលើរបស់ប្រើប្រាស់ប្រចាំថ្ងៃជាមុនសិន។ មិនត្រូវ
ទិញសម្លៀកបំពាក់និងស្បែកជើងច្រើនពេករហូតដល់អស់ប្រាក់សម្រាប់ទិញ
របស់ផ្សេងៗទៀតឡើយ។ ត្រូវចាយយ៉ាងម៉េចឲ្យសល់ប្រាក់គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់
ទិញម្ហូបអាហារ ប្រាក់សម្រាប់ចូលរួមសកម្មភាពមនុស្សធម៌ និងប្រាក់សម្រាប់ធ្វើ
បុណ្យធ្វើទាន ” ។

“ ទ្រព្យសម្បត្តិដូចជាដើមឈើអញ្ចឹង គឺដុះចេញពីគ្រាប់ពូជតូចមួយ។

ប្រាក់ស្ពាន់មួយដុំដែលឯងសន្សំទុក គឺជាគ្រាប់ពូជមួយដែលនឹងដុះទៅជាឈើ
មាស ឈើប្រាក់។ បើប្រញាប់ប្រញាល់ចាប់ផ្តើមដាំគ្រាប់ពូជនេះ ឯងនឹងឆាប់
បានផល ហើយក៏ត្រូវចេះថែទាំ ស្រោចទឹកជាប្រចាំ មានន័យថា ត្រូវតែខំសន្សំ
ឲ្យជាប់ កុំឲ្យដាច់ឲ្យសោះ មិនយូរទេឯងនឹងបានអង្គុយក្រោមម្លប់ឈើមាស ឈើ
ប្រាក់មិនខាន ” ។

និយាយចប់ គាត់ក៏ទាញយកអត្ថបទចម្លង ហើយដើរចេញទៅ

“ ខ្ញុំយកពាក្យសម្តីគាត់មកគិត និងមើលទៅដូចសមហេតុសមផលដែរ
ដូច្នោះខ្ញុំក៏សម្រេចចិត្តសាកល្បង។ ពេលខ្ញុំទទួលបានប្រាក់ចំណូលម្តងៗ ខ្ញុំដក
ទុកប្រាក់ស្ពាន់មួយដុំ។ រឿងចម្លែកបំផុតនោះគឺនៅត្រង់ថា ទោះបីខ្ញុំបានដកប្រាក់
ខ្លះទុក ខ្ញុំនៅតែអាចចាយគ្រប់គ្រាន់ដូចពីមុនដដែល គ្មានខ្វះខាតអ្វីទេ។ ខ្ញុំចេះតែ
បន្តធ្វើម្តងហើយម្តងទៀតរហូតដល់ក្លាយជាទម្លាប់ ហើយពេលណាខ្ញុំមិនដកទុក
ទេ ខ្ញុំមានអារម្មណ៍មិនស្ងប់ចិត្តឡើយ។ នៅពេលខ្ញុំមានប្រាក់កាន់តែច្រើន ខ្ញុំចេះ
តែមានចិត្តចង់ទិញរបស់ល្អៗ ដែលអ្នកជំនួញនាំចូលមកពី ហ្វីនេហ្សា
(Phoenicia) ។ ប៉ុន្តែខ្ញុំឆ្លាតអាចហាមឃាត់ចិត្តខ្លួនឯងបាន ” ។

ដប់ពីរខែក្រោយមក អាណូមីស បានត្រលប់មកនិយាយជាមួយខ្ញុំ
ម្តងទៀត “ យ៉ាងម៉េចហើយ មួយឆ្នាំមកនេះ ឯងចាយវាយគ្រប់គ្រាន់អត់បន្ទាប់ពី
ដកប្រាក់ ១០% ទុក ? ”

ខ្ញុំឆ្លើយដោយមោទនៈភាព “ បាទ លោកគ្រូ ” ។

គាត់ញញឹម “ ល្អហើយអញ្ចឹង ចុះឯងយកប្រាក់សន្សំទៅធ្វើអី ? ”

“ ខ្ញុំឲ្យវាទៅ អាហ្សមេ (Azmur) ជាជាងធ្វើឥដ្ឋ ។ គាត់ប្រាប់ខ្ញុំថា គាត់នឹងធ្វើដំណើរតាមសមុទ្រទៅទីក្រុង ថាយ្យ (Tyre) ហើយគាត់នឹងទិញគ្រឿងអលង្ការ ប្លែកៗរបស់ជនជាតិ ហ្វេនីស៊ី (Phoenician) ឲ្យខ្ញុំ ។ ពេលគាត់មកវិញយើងនឹងលក់វាក្នុងតម្លៃខ្ពស់ បន្ទាប់មកយើងចែកប្រាក់គ្នា ” ។

“ ហ៊ឹម ... មនុស្សល្ងង់ ត្រូវតែបង្រៀនឲ្យបានច្រើន ! ” គាត់និយាយគ្រវីក្បាល “ ឯងយល់ថា ជាងធ្វើឥដ្ឋមានចំណេះដឹងខាងគ្រឿងអលង្ការដែលទេ ? បើឯងចង់ដឹងអំពីតារាសាស្ត្រ ហើយទៅសួរជាងធ្វើឥដ្ឋ តើគាត់ដឹងដែលអត់ ? អត់ទេ .. ទៅសួរតារាវិទូបានត្រូវ ។ ឥលូវប្រាក់សន្សំទាំងប៉ុន្មានត្រូវបាត់បង់អស់ហើយ ព្រោះឯងបានដកដើមឈើប្រាក់មកទាំងឫស ប៉ុន្តែអាចចាប់ផ្តើមដាំម្តងទៀត។ ព្យាយាមម្តងទៀត ហើយថ្ងៃក្រោយ បើឯងចង់ដឹងអំពីគ្រឿងអលង្ការ ត្រូវទៅសួរឈ្មួញខាងគ្រឿងអលង្ការ។ បើចង់ដឹងអំពីសត្វចៀម ត្រូវទៅសួរអ្នកកង្វាលចៀម។ **ចំណេះដឹងគឺនៅគ្រប់ទីកន្លែង មិនខ្វះទេ ហើយគ្មាននរណាកំណាញ់មិនចង់ប្រាប់ឯងនោះឡើយ ប៉ុន្តែត្រូវជ្រើសរើសយកចំណេះដឹងមួយណាចាំបាច់។** អ្នកចង់ដឹងពីរបៀបសន្សំប្រាក់ តែបែរជាទៅសួរមនុស្សដែលគ្មានជំនាញខាងលុយកាក់ ប្រាកដជាបរាជ័យ ” និយាយរួចគាត់ក៏ដើរចេញទៅ។

ដូចគាត់បាននិយាយមែន។ ជនជាតិ ហ្វេនីស៊ី ដែលមានគំនិតបោកប្រាស់ បានលក់ទៅឲ្យ អាហ្សមេ នូវដុំកែវថ្លា ដែលមើលទៅដូចជាដុំក្បូង។ ប៉ុន្តែដូចការណែនាំរបស់ អាសហ្គាមីស អញ្ចឹង ខ្ញុំចាប់ផ្តើមសន្សំម្តងទៀត ព្រោះរឿងសន្សំប្រាក់បានក្លាយជាទម្លាប់ទៅហើយ ដូច្នោះវាមិនពិបាកទៀតទេសម្រាប់ខ្ញុំ ។

ដប់ពីរខែក្រោយមក អាហ្គាមីស ដើរចូលមកក្នុងបន្ទប់អ្នកចម្លងអក្សរ និងជួបខ្ញុំម្តងទៀត ។ “ តាំងពីយើងបែកគ្នា ឯងរីកចម្រើនបានប៉ុន្មានហើយ ? ”

“ ខ្ញុំចាយគ្រប់គ្រាន់លើការចំណាយប្រចាំថ្ងៃ ” ខ្ញុំឆ្លើយតប “ ហើយខ្ញុំ

បានឲ្យប្រាក់សន្សំរបស់ខ្ញុំទៅ អេកហ្គើ (Agger) ដែលជាជាងធ្វើខែល។ គាត់
យកប្រាក់នោះទៅទិញទង់ដែង ហើយឲ្យប្រាក់ការមកខ្ញុំក្នុងពេលបួនខែម្តង ” ។

“ ល្អ ! ចុះធ្វើអីទៀតជាមួយប្រាក់ដែលឯងទទួលបាន ? ”

“ ខ្ញុំយកវាទៅទិញ ទឹកឃ្មុំ ស្រា និងនំប្រៃ ព្រោះខ្ញុំចូលចិត្តវា។ ខ្ញុំក៏បាន
ទិញអាវុធជាមួយដែលមានពណ៌ល្អស្អាត។ ហើយថ្ងៃក្រោយ ខ្ញុំនឹងទិញសត្វលា
មួយទុកគ្រាន់ជិះ ” ។ អាណូមីស សើច “ ឥលូវឯងកំពុងស៊ីកូនរបស់ប្រាក់
សន្សំហើយ។ ធ្វើអញ្ចឹង តើសង្ឃឹមថាឲ្យវាធ្វើការឲ្យឯងម៉េចកើត បើវាគ្មានកូន វាក៏
គ្មានចៅដែរ។ ទីមួយត្រូវធ្វើវាឲ្យទៅជាទាសកររបស់ឯងជាមុនសិន ពេលវាបង្កើត
កូនចៅបានច្រើនហើយ ឯងអាចចាយវាយដោយគ្មានភ័យព្រួយ ” ។ និយាយរួច
គាត់ក៏ដើរចេញទៅ ។

បន្ទាប់ពីខានជួបរយៈពេលពីរឆ្នាំ អាណូមីស បានត្រលប់មកម្តង
ទៀត។ ពេលនោះមុខគាត់ឡើងជ្រៀវជ្រួញ ហើយភ្នែកសំយុងធ្លាក់ចុះក្រោម
ព្រោះគាត់កាន់តែចាស់ណាស់ទៅហើយ។ គាត់និយាយមកកាន់ខ្ញុំ “ អាខេដ តើ
ឯងទទួលបានទ្រព្យសម្បត្តិដែលឯងប្រាថ្នាចង់បានហើយនៅ ? ”

ខ្ញុំឆ្លើយ “ មិនទាន់ទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំបានប្រើប្រាក់ឲ្យធ្វើការឲ្យខ្ញុំ ហើយវាបង្កើត
ប្រាក់ជាបន្តបន្ទាប់ ”

“ ចុះឯងស្តាយយោបល់ពីជាងធ្វើឥដ្ឋទៀតទេ ? ”

“ បើចង់សួរពីរឿងធ្វើឥដ្ឋ ខ្ញុំនឹងទៅសួរគាត់ ” ខ្ញុំនិយាយបែបកំប្លែង

“ អាខេដ ” គាត់និយាយបន្ត “ ឯងរៀនមេរៀននេះបានល្អណាស់។
មុនដំបូង ឯងរៀនដកប្រាក់ខ្លះពីប្រាក់ចំណូលដើម្បីសន្សំទុក។ បន្ទាប់មក ឯង
រៀនស្វែងរកយោបល់ពីមនុស្សណាដែលមានចំណេះ និងបទពិសោធន៍។ ហើយ
ចុងក្រោយ ឯងបានរៀនប្រើប្រាក់ដើម្បីធ្វើការឲ្យឯង ” ។

“ ឯងបង្ហាត់ខ្លួនឯង ពីរបៀបរកលុយ ពីរបៀបសន្សំលុយ និង ពីរបៀប
ប្រើលុយដើម្បីបង្កើតលុយ។ ដូច្នោះឥលូវឯងមានជំនាញគ្រប់គ្រាន់លើបញ្ហាលុយ

កាក់ហើយ។ ខ្ញុំចាស់ណាស់ហើយ ឯកូនខ្ញុំវិញគិតតែពីស៊ីចាយ គ្មានគំនិតខាង
រកប្រាក់សោះ។ ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្ញុំមានច្រើន ខ្លាចក្រែងតែមិនអាចមើលថែវា
បាន។ ប្រសិនបើឯងយល់ព្រមទៅទីក្រុង នីពកើ (Nippur) ដើម្បីមើលថែទ្រព្យ
សម្បត្តិរបស់ខ្ញុំនៅទីនោះ ខ្ញុំនឹងយកឯងធ្វើជាដៃគូ ហើយឯងនឹងទទួលមរតក
របស់ខ្ញុំមួយចំណែក ” ។

“ ខ្ញុំក៏សម្រេចចិត្តទៅទីក្រុង នីពកើ ដើម្បីមើលការខុសត្រូវទ្រព្យសម្បត្តិ
របស់ អាលហ្គាមីស ជាច្រើននៅទីនោះ។ ដោយសារតែជាមនុស្សមានមហិច្ឆតា
ខ្ពស់ព្រមទាំងស្មារតីជំនាញខាងកូនច្បាប់ទាំងបីប្រការដើម្បីចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិ
ឲ្យបានជោគជ័យផង ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យទ្រព្យសម្បត្តិគាត់កាន់តែកើនឡើងថែមទៀត។
បន្ទាប់ពីគាត់ទទួលមរណៈភាពទៅ ខ្ញុំទទួលបានទ្រព្យសម្បត្តិមួយចំនួនទៅតាម
ផ្លូវច្បាប់ត្រឹមត្រូវ ” ។

នេះគឺជាប្រវត្តិរបស់ អាខេដ។ នៅពេលគាត់និយាយចប់ មានមិត្តភក្តិ
ម្នាក់និយាយ “ លោកពិតជាសំណាងមែនដែល អាលហ្គាមីស ទទួលលោកជា
អ្នកទទួលមរតក ” ។

“ តាមពិត សំណាងហ្នឹងគឺកើតចេញពីការតាំងចិត្តចង់ក្លាយជាអ្នកមាន
ម្នាក់ នៅមុនពេលខ្ញុំបានជួបគាត់ទៅទៀត។ អស់រយៈពេលបួនឆ្នាំដែលខ្ញុំតាំង
ចិត្តដកប្រាក់ ១០% ពីប្រាក់ចំណូល មកសន្សំទុក។ តើលោកអាចហៅអ្នក
នេសាទម្នាក់ថាជាមនុស្សជោគជ័យបានទេ បើគាត់ចេះតែអង្គុយសិក្សាអំពីត្រីរាប់
ឆ្នាំ ប៉ុន្តែមិនដែលបង់សូម្បីមួយសំណាញ់ដើម្បីចាប់ត្រីសោះ? **ឱកាស** ឆ្លើងខ្លាំង
ណាស់ មិនចំណាយពេលរង់ចាំនរណាម្នាក់ដែលមិនព្រមចាប់វានោះទេ ” ។

“ លោកមានកម្លាំងចិត្តខ្លាំងដែលអាចចាប់ផ្តើមសន្សំម្តងទៀតបន្ទាប់ពី
បាត់ប្រាក់អស់នៅលើកទីមួយ។ លោកពិតជាមនុស្សមិនធម្មតាមែន! ” ម្នាក់
ទៀតនិយាយ

“ កម្លាំងចិត្ត? ” អាខេដ និយាយបែបចំអន់ “ មិនមែនកម្លាំងចិត្តទេ។

លោកគិតថាកម្លាំងចិត្តអាចធ្វើឲ្យមនុស្សម្នាក់លើកបាវទំនិញដែលសត្វអង្គុយដឹក
មិនរួចមែនទេ ឬក៏ អូសទម្ងន់ដែលសត្វគោមិនអាចទាញរួចមែនទេ? **តាមពិត
កម្លាំងចិត្តគឺកើតចេញពី ការតាំងចិត្តដ៏មុះមុត ដើម្បីធ្វើកិច្ចការណាមួយដែលខ្លួន
បានកំណត់ថាត្រូវធ្វើ ឲ្យបានសម្រេច។** បើខ្ញុំតាំងចិត្តធ្វើកិច្ចការមួយហើយ ទោះបី
វាជាការងារកំបិតកំប៉ុកក៏ដោយ ក៏ខ្ញុំត្រូវតែធ្វើរហូតដល់បានសម្រេច ពេលនោះ
កម្លាំងចិត្តនឹងកើតឡើង ហើយកម្លាំងចិត្តនោះនឹងជួយជំរុញខ្ញុំឲ្យធ្វើកិច្ចការ
សំខាន់ៗផ្សេងទៀត។ ឧទាហរណ៍ បើខ្ញុំសន្យានឹងខ្លួនឯងថា « ក្នុងរយៈពេល
១០០ថ្ងៃ ពេលណាខ្ញុំដើរកាត់ស្ពានទៅផ្សារ ខ្ញុំនឹងរើសដុំថ្មមួយដុំហើយគប់វាចូល
ទៅក្នុងទន្លេ » ខ្ញុំនឹងធ្វើវា។ បើនៅថ្ងៃទីប្រាំពីរ ខ្ញុំដើរកាត់ស្ពានតែភ្លេចរើសដុំថ្ម
ដើម្បីគប់ទៅក្នុងទន្លេ ខ្ញុំនឹងមិននិយាយដោះសារថា « ចាំថ្ងៃស្អែកខ្ញុំនឹងគប់ថ្មពីរដុំ
តែម្តង » នោះទេ ។ ផ្ទុយមកវិញ ខ្ញុំនឹងចាប់ផ្តើមធ្វើវាសារឡើងវិញ។ ហើយខ្ញុំក៏
មិននិយាយថា « អាខេដ ធ្វើអញ្ចឹងគ្មានប្រយោជន៍ទេ! តើបានប្រយោជន៍អី
ដែលត្រូវគប់ដុំថ្មម្តងមួយៗទៅក្នុងទន្លេរាល់ថ្ងៃ? ម៉េចក៏មិនកើបពេញមួយដៃ
ហើយគប់សរុបតែម្តងទៅ? » ។ **បើខ្ញុំសម្រេចចិត្តធ្វើអ្វីមួយហើយ ខ្ញុំនឹងធ្វើវារហូត
ដល់ចប់។** ដូច្នោះហើយទើបខ្ញុំប្រយ័ត្នប្រយែងណាស់ ខ្ញុំមិនចង់សម្រេចចិត្តធ្វើកិច្ច
ការណាដែលមើលទៅមិនអាចទៅរួចនោះទេ ” ។

បន្ទាប់មកម្នាក់ទៀតចាប់ផ្តើមនិយាយ “ ស្តាប់មើលទៅដូចជាសាមញ្ញ
ណាស់ ហើយបើត្រឹមត្រូវដូចលោកនិយាយមែន យើងគ្រប់ៗគ្នាប្រាកដជាអាច
ក្លាយជាអ្នកមានម្នាក់បាន ប៉ុន្តែបើមនុស្សទាំងអស់ក្លាយជាអ្នកមាន តើមានប្រាក់
គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់គ្រប់ៗគ្នាដែលអត់ ? ”

“ ទ្រព្យសម្បត្តិអាចដុះបាន ហើយដុះត្រង់កន្លែងណាដែលមានមនុស្ស
ខំប្រឹងប្រែងធ្វើការ ” អាខេដ ឆ្លើយតប “ បើអ្នកមានម្នាក់សង់វីឡាមួយដ៏ធំ
ស្តីម៉ែស្ត តើមានសេដ្ឋកិច្ចណាមួយត្រូវបាត់បង់អស់មែនទេ? អត់ទេ! ជាងធ្វើ
ឥដ្ឋបានមួយចំណែក កម្មករទទួលបានមួយចំណែក ឯជាងគំនូរក៏បានមួយ

ចំណែកដែរ។ ហើយមនុស្សគ្រប់ៗគ្នាដែលចូលរួមក្នុងសំណង់នោះទទួលបាន មួយចំណែករៀងៗខ្លួន ប៉ុន្តែនៅពេលវិទ្យានោះត្រូវបញ្ចប់ តើវាមានប្រយោជន៍សម នឹងតម្លៃដែលចំណាយទាំងអស់នោះទេ? វាប្រាកដជានាំប្រយោជន៍។ ដីដែល នៅជុំវិញវិទ្យានេះនឹងឡើងថ្លៃដោយសារអាគារមួយនេះ។ ទ្រព្យសម្បត្តិដុះឡើង ដោយចម្លែក ហើយគ្មាននរណាម្នាក់អាចទាយពីទំហំរបស់វាបានទេ។ មើលជន ជាតិ ហ្វេនីស៊ី ដែលបានកសាងទីក្រុងធំៗជាច្រើននៅតាមតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ តែដី នៅតំបន់នោះគ្មានដីជាតិសោះ តើពួកគេបានទ្រព្យមកពីណាដើម្បីកសាងទីក្រុង ទាំងអស់នោះ? គឺបានមកពីពាណិជ្ជកម្មដែលពួកគេធ្វើតាមផ្លូវសមុទ្រនោះឯង ”

“ បើអញ្ចឹង តាមយោបល់លោក តើយើងគួរធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីក្លាយជា អ្នកមានបាន? ” បុរសម្នាក់ទៀតបានសួរ “ ពេលវេលាចេះតែកន្លងផុតទៅ យើង កាន់តែចាស់ឡើងៗ ហើយយើងគ្មានអ្វីសល់សោះ ” ។

អាខេដ ឆ្លើយ ៖ “ អ្នកទាំងអស់គ្នាគួរតែរៀនក្បួនរបស់ អាឈូមីស ទៅ គឺត្រូវទន្ទេញវារាល់ថ្ងៃ ៖ «ខ្ញុំត្រូវដកប្រាក់ចំណូលមួយផ្នែកដើម្បីសន្សំទុក» ។ ត្រូវទន្ទេញវាឲ្យបានបីដងក្នុងថ្ងៃ នៅពេលភ្ញាក់ពីដំណេក នៅពេលថ្ងៃ និងនៅ ពេលយប់។ ក្រោយមក ត្រូវទន្ទេញវារាល់ម៉ោងនិងរាល់ថ្ងៃ។ ទន្ទេញរហូតដល់ អស់លោកអាចឃើញពាក្យលេចឡើងនៅលើមេឃ ” ។

“ ត្រូវធ្វើខ្លួនឯងឲ្យចូលចិត្តក្បួនមួយហ្នឹង។ ត្រូវធ្វើឲ្យខ្លួនក្បាលពេញទៅ ដោយក្បួនមួយហ្នឹង។ បន្ទាប់មកត្រូវអនុវត្ត ដោយដកសន្សំទុកចំនួនប្រាក់ប៉ុន្មាន ក៏ដោយឲ្យតែគិតថាសមល្មម ប៉ុន្តែមិនត្រូវឲ្យតិចជាង ១០% ឡើយ។ បើយល់ល្អ គួររៀបចំផែនការណ៍ចំណាយប្រចាំថ្ងៃ ប៉ុន្តែការដកប្រាក់ដើម្បីសន្សំទុកត្រូវធ្វើមុន គេ។ មិនយូរទេអ្នកទាំងអស់គ្នានឹងកើតចិត្តស្រលាញ់ប្រាក់ នៅពេលឃើញប្រាក់ សល់នៅក្នុងកាបូប និងនៅពេលចំនួនប្រាក់ចេះតែកើនឡើង វានឹងធ្វើឲ្យអ្នកទាំង អស់គ្នាមានកម្លាំងចិត្តកាន់តែខ្លាំង គឺមានទឹកចិត្តប្រឹងប្រែងធ្វើការ ហើយការប្រឹង ប្រែងនេះនឹងបង្កើនប្រាក់ចំណូលឲ្យអ្នកកាន់តែច្រើន។ នៅពេលប្រាក់ចំណូល